

Baronesa

září, říjen, listopad 2012

Na tomto krásném snímku je kometa C/2011 W3 Lovejoy, která zazářila před rokem v prosinci na jižní obloze. Při pohledu na něj si člověk klade otázku - uvidíme podobnou kometu i u nás? Vypadá to, že ano. V pátek 21. září 2012 se podařilo objevit kometu C/2012 S1 ISON, která by mohla na podzim roku 2013 vykouzlit neskutečné kometární divadlo...

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na podzim 2012

Merkur	v listopadu nízko na ranní obloze, jinak nepozorovatelný
Venuše	pozorovatelná na ranní obloze
Mars	za soumraku nízko na večerní obloze
Jupiter	v září pozorovatelný kromě večera, v listopadu již celou noc
Saturn	od druhé poloviny listopadu na ranní obloze

Pozn.: Časové údaje jsou platné pro středoevropský čas (SEČ).

Měsíc	Poslední čtvrtř nastává	08. 9. ve 14:15	08. 10. v 08:33	07. 11. v 01:35
	Nov nastává	16. 9. ve 03:10	15. 10. ve 13:02	13. 11. ve 23:07
	První čtvrtř nastává	22. 9. ve 20:40	22. 10. ve 04:32	20. 11. v 15:31
	Úplněk nastává	30. 9. ve 04:19	29. 10. ve 20:49	28. 11. v 15:45

Slunce Dny se zkracují.

Dne **22. 9. 2012 v 15:48** Slunce vstupuje do znamení Vah – *podzimní rovnodennost*.
V sobotu **1. 9. 2012** vychází v 5:15, zapadá v 18:43;
v pátek **30. 11. 2012** vychází v 7:36, zapadá v 16:01.

Nejzajímavější úkazy a události

21. září: Objev komety ISON (viditelná na podzim 2013)

V pátek 21. září 2012 byla objevena dvěma rusko-ukrajinskými astronomy nová kometa C/2012 S1 ISON. Kometa byla už v době svého objevu na svou vzdálenost poměrně dost jasná a zaujala proto širokou vědeckou veřejnost. Pokud její aktivita bude i nadále stejná, mohla by v listopadu roku 2013 být nejjasnější kometou tohoto a patrně i minulého století (bohužel v té době na obloze blízko Slunce). Po průletu přisluním se bude kometa teprve blížit k Zemi a v té době by měla být nejlépe pozorovatelná. Bude na výhodné dráze tak, že ji uvidíme zvečera i ráno. Na konci prosince by mohla mít díky geometrii její dráhy chvost natažený přes třetinu, možná i polovinu oblohy. Průběžné informace sledujte na internetu, zejména na www.kommet.cz nebo www.astro.cz.

Druhá polovina října: Aktivita rojů Orionidy a Tauridy

Zejména mezi 19. a 25. říjnem budou aktivní dva každoroční roje – Orionidy a Tauridy (severní a jižní). Oba roje mají malou frekvenci meteorů; ty jsou ovšem rychlé a tudíž často velmi jasné. Vyhlížet se je vyplatí hlavně v časných ranních hodinách před rozbřskem.

28. října: Zimní čas

V neděli ráno ve 3:00 končí letní čas (SELČ) a posouvá se na středoevropský čas – lidově zimní. Čas si proto nastavte ze 3:00 na 2:00. Letní čas znovu začne až 31. března 2013.

28. listopadu: Polostínové zatmění Měsíce

Ve středu 28. listopadu budeme za jasného počasí svědky neobvyklého úkazu – výstupu Měsíce ze zemského polostínu při východu měsíčního úplňku. Měsíc se bude zdát jakoby začouzený z levého horního okraje. Měsíc vychází v Pardubicích v 16:09, jev bude patrný ještě asi 15 minut po východu Měsíce.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna barona Artura Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* pro Vás připravila přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2011/2012 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to jeden z největších dalekohledů v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Pátek 28. září od 19 hodin** – Akce „*Evropská noc vědců v Pardubicích*“. Již po 8. vyhlásila Evropská unie každoroční oslavu vědecko-populární činnosti po celé Evropě. Při té příležitosti jsme pro vás spolu s *Europe Direct Pardubice* připravili bohatý program počínající vyhlášením výsledků soutěže Pardubický Měsíc a při přízní počasí pozorováním oblohy konče. Hlavním mottem celé akce je právě náš Měsíc.
- **Pátek 26. října od 19 hodin** – Přednáška „*35 roků letu sond Voyager do hlubin vesmíru*“. Přednášející *Milan Halousek* z České kosmické kanceláře (a člen *Astronomické společnosti Pardubice*) nás zavede na strastiplnou pouť legendárních a stále pracujících sond Voyager, které v tuto chvíli již dosahují hranice Sluneční soustavy a putují do hlubokého vesmíru i se svým poselstvím pro mimozemské civilizace.
- **Pátek 30. listopadu od 19 hodin** – Přednáška „*Planetky ve Sluneční soustavě*“. Přednášející a vzácný host *Mgr. Josef Ďurech, Ph. D.*, z Karlovy Univerzity nás seznámí s výzkumem všech rodných planetek ve Sluneční soustavě. A protože jsme všichni zvyklí na omílání katastrofických scénářů nejen prostřednictvím filmových trháků, řeč padne i na reálná nebezpečí srážek těles se Zemí.

PARDUBICE

HVĚZDÁRNA JE NA PODZIM OTEVŘENA:

ZÁŘÍ	PÁTEK	20:00 – 22:00
ŘÍJEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
LISTOPAD	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	18:00 – 20:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ **30 Kč**, DĚTI (DO 15 LET) **15 Kč**

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:

www.astropardubice.cz